

Š i f r a k a n d i d a t a :

Državni izpitni center

M 1 1 1 5 3 1 1 1

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

FILOZOFIJA

≡ Izpitna pola 1 ≡

Sreda, 1. junij 2011 / 120 minut

*Dovoljeno gradivo in pripomočki:
Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.
Kandidat dobi dva konceptna lista in dva ocenjevalna obrazca.*

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začinjajte reševati naloge, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na ocenjevalna obrazca). Svojo šifro vpišite tudi na konceptna lista.

Izpitna pola vsebuje 15 esejskih naslovov, od katerih izberite enega. Esej naj obsega najmanj 600 besed. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 22.

Pišite **v izpitno polo** z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom. Pred esej prepisite številko in naslov eseja, ki ste ga izbrali. Pišite čitljivo. Če se zmotite, napačno besedo ali poved prečrtajte in jo zapišite na novo. Nečitljivo besedilo bo ocenjeno z nič (0) točkami. Osnutek eseja pišite na konceptna lista. Osnutek se ne upošteva pri ocenjevanju.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 12 strani, od tega 3 prazne.

Prazna stran

OBRNITE LIST.

NAVODILA ZA PISANJE ESEJA

Izmed 15 filozofskih naslovov izberite enega in napišite esej, ki naj bo dolg najmanj 600 besed. Bodite pozorni na **analizo ključnih pojmov** (in na problematizacijo njihove samoumevnosti) ter na razlago in **argumentacijo stališč**, ki jih boste v eseju predstavili. Pri razlagi in utemeljevanju uporabite **konkretne primere**, oprite pa se seveda na **filozofske perspektive**, ki ste jih obravnavali na pripravah. V eseju obravnavajte **vsaj dva pogleda** na dani problem. Pri tem se od zdravorazumskega načina, ki niza različna mnenja, poskusite dvigniti do filozofskega premisleka o **temeljnih posameznega pogleda**.

VPRAŠANJE STVARNOSTI

1. Razpravljajte o trditvi: Svobode ni, ker je človek v resnici le stroj.
2. Razpravljajte o trditvi: Človekovo bistvo se vzpostavlja z njegovim odnosom z drugimi osebami.
3. Razpravljajte o trditvi: Zdi se, da je vse na svetu materija, a duha z materijo ne moremo razložiti.

VPRAŠANJE SPOZNAVJA

4. Razpravljajte o trditvi: Vsebina naših spoznanj je le naš konstrukt in ni verodostojen odraz sveta.
5. Razpravljajte o trditvi: Temelj vednosti predstavljajo tako čutila kot razum.
6. Razpravljajte o trditvi: Z razvojem znanosti je filozofija postala odvečna.

VPRAŠANJE MORALE

7. Razpravljajte o trditvi: Moralna načela izvirajo iz čustev in ne razuma.
8. Razpravljajte o trditvi: Ker sta sreča in uspevanje odvisna od lastnosti posameznikov, so vrline relativne.
9. Razpravljajte o trditvi: Kaj je moralno dobro, je odvisno od vsakokratnih okoliščin, v katerih smo.

POSAMEZNIK IN SKUPNOST

10. Razpravljajte o trditvi: Pristna anarhija je boljša od vsake, tudi najboljše oblike oblasti.
11. Razpravljajte o trditvi: Družbena ureditev je pravična le, če upošteva neenakost ljudi.
12. Razpravljajte o trditvi: V nekaterih okoliščinah je upravičeno kršiti zakone.

FILOZOFIJA RELIGIJE

13. Razpravljajte o trditvi: Četudi obstoja Boga ne moremo dokazati, je vera vanj razumna.
14. Razpravljajte o trditvi: Govor o Bogu je le prikrit govor o moralnih vrednotah.
15. Razpravljajte o trditvi: Brez vere v Boga življenje nima smisla.

Prazna stran

Prazna stran